
Sammensatt om døden

ANMELDELSER

ANETTE FOSSE

Spesialist i allmennmedisin

Nasjonalt senter for distriktsmedisin

Birgitta Haga Gripsrud, Lisbeth Thoresen, red.

Alt som lever, må dø

Døden som tverrfaglig kunnskapsfelt. 286 s. Oslo: SAP - Scandinavian Academic Press, 2019. Pris NOK 399

ISBN 978-82-304-0234-4

Døden er en ufravikelig del av livet. I vår tid, i vår del av verden er døden institusjonalisert og medikalisert. Hva gjør det med vårt forhold til døden? Tanatologi – vitenskapen og læren om døden – er et voksende tverrfaglig felt. Et nytt nordisk nettverk av forskere fra ulike disipliner setter nå tanatologien på kartet i Norge gjennom boken *Alt som lever, må dø*. Forskerne i nettverket er forankret i helsevitenskap, litteraturvitenskap, filosofi, sosiologi, teologi,

kulturstudier og psykososiale studier. Bokens formål er først og fremst å danne grunnlag for samtaler og refleksjoner blant fagfolk som jobber med døende mennesker, men også blant andre interesserte.

Antologien består av ni enkeltstående skriftstykker som undersøker ulike aspekter ved døden. I innledningen skriver redaktørene inngående om døden som tverrfaglig kunnskapsfelt, og avslutter med en kortfattet presentasjon av innholdet i kapitlene. Boken har ingen illustrasjoner eller figurer, og kun én tabell, men er rikelig utstyrt med referanser.

De ni kapitlene har vidt forskjellige innfallsvinkler til å utforske døden. Noen av studiene er intervjuer med helsepersonell i sykehus og sykehjem om deres erfaringer og tanker om å arbeide med døende. En studie tar for seg kvinners rolle og oppgaver i forbindelse med døden i historisk perspektiv. En annen har analysert avisnekrologer med tanke på hvordan forestillinger om liv, død og verdier fremstilles. Det er litteraturstudier av skjønnlitteratur med døden som tema, og siste kapittel er en filosofisk drøfting av døden og meningen med livet.

Hvert kapittel bærer tydelig preg av de enkelte bidragsyternes skrivemåte og forskningstradisjon. Noe av stoffet er lettest, mens andre deler er tyngre tilgjengelig. Hvert kapittel kan leses uavhengig av de øvrige. Den kortfattede beskrivelsen på slutten av innledningen fungerer fint som veiviser for lesere som ikke ønsker å lese boken fra perm til perm, men som ønsker å bruke aktuelle deler av den til samtale og refleksjon.

Bokens akademiske innretning gjør at den er mest egnet for lesere som er vant til denne typen faglitteratur. Deler av boken kan brukes som diskusjons- og refleksjonsgrunnlag i undervisning og etterutdanning. Et tankekors for meg som lege er at det ikke er noen med medisinsk profesjonsbakgrunn med i forskningsnettverket.

Publisert: 30. mars 2020. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.20.0016
Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 27. mars 2026.